

РОЗДІЛ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 347.736

DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.94.2.1>

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАННЯ ДОКАЗІВ ТА ПІДСТАВ ДЛЯ ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Бутирський А.А.,
*доктор юридичних наук, професор,
суддя Господарського суду Чернівецької області
ORCID: 0000-0002-3225-7017*

Бутирська І.А.,
*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри процесуального права
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
ORCID: 0000-0002-6827-9939*

Бутирський А.А., Бутирська І.А. Особливості подання доказів та підстав для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи.

У статті здійснено комплексний аналіз теоретичних та практичних аспектів відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства. Розглянуто особливості реалізації права боржника на подання заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність та проаналізовано вимоги щодо належності, допустимості та достатності доказів, поданих для підтвердження неплатоспроможності або її загрози. Особлива увага приділена питанням правозастосування, що виникають у судовій практиці, зокрема належному оформленню документів, підтвердженню фінансового стану боржника та засвідченню копій доказів відповідно до процесуального законодавства.

У статті проаналізовано підстави для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи, передбачені ст. 115 Кодексу України з процедур банкрутства, та обґрунтовано необхідність їх системного та послідовного тлумачення. Досліджено співвідношення категорій неплатоспроможності, неоплатності та загрози неплатоспроможності з урахуванням їхньої правової природи, часових характеристик та фінансово-економічного змісту. Проаналізовано судову практику в частині тлумачення категорії «загроза неплатоспроможності». Наголошено, що боржник не може бути одночасно таким, що припинив погашення кредитів чи здійснення інших планових платежів у розмірі більше 50 відсотків місячних платежів за кожним з кредитних та інших зобов'язань упродовж двох місяців, і таким, що не зможе виконати свої грошові зобов'язання у майбутньому.

На основі аналізу чинної судової практики у статті демонструється, що відкриття провадження у справі про неплатоспроможність щодо фізичної особи вимагає ретельної судової оцінки доказів, поданих боржником, враховуючи відсутність на цьому етапі активної процесуальної позиції кредиторів. Обґрунтовується важливість принципу добросовісності боржника як ключової умови для реалізації права на звільнення від боргів та відновлення платоспроможності.

У дослідженні робиться висновок, що судова практика демонструє підвищені вимоги до змісту та форми документів, поданих боржником, що пов'язано з відсутністю на початковому етапі інших учасників процесу, які здатні надати заперечення або альтернативну оцінку доказів.

Ключові слова: банкрутство, неплатоспроможність, неоплатність, загроза неплатоспроможності, відкриття провадження, Кодекс України з процедур банкрутства, господарський суд, господарське судочинство.

Butyrskiy A.A., Butyrskaya I.A. Features of provision of evidence and grounds for opening proceedings in a case of insolvency of a natural person.

The article provides a comprehensive analysis of the theoretical and practical aspects of opening insolvency proceedings against an individual under the Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures. It examines the specific features of exercising the debtor's right to file an application for the commencement of proceedings and analyzes the requirements of relevance, admissibility, and sufficiency of evidence submitted to confirm insolvency or the threat thereof. Particular attention is paid to law enforcement issues arising in judicial practice, including the proper formalization of documents, confirmation of the debtor's financial status, and certification of copies of evidence in accordance with procedural legislation.

The paper analyzes the grounds for opening insolvency proceedings against an individual as provided for in Article 115 of the Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures and substantiates the need for their systematic and consistent interpretation. It explores the correlation between the categories of insolvency, over-indebtedness, and the threat of insolvency, taking into account their legal nature, temporal characteristics, and financial and economic content. The case law is analyzed in terms of interpreting the category of "threat of insolvency". It is emphasized that a debtor cannot simultaneously be one who has stopped repaying loans or making other scheduled payments in the amount of more than 50 percent of the monthly payments for each of the credit and other obligations for two months, and one who will not be able to fulfill his monetary obligations in the future.

Based on the analysis of current judicial practice, the article demonstrates that the opening of insolvency proceedings against an individual requires careful judicial assessment of the evidence submitted by the debtor, given the absence at this stage of an active procedural position of creditors. The importance of the principle of the debtor's good faith is substantiated as a key condition for exercising the right to debt relief and restoration of solvency.

The study concludes that judicial practice demonstrates increased requirements for the content and form of documents submitted by the debtor, which is due to the absence at the initial stage of other participants in the process who are able to provide objections or alternative assessment of evidence.

Key words: bankruptcy, insolvency, over-indebtedness, threat of insolvency, commencement of proceedings, Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures, economic court, economic litigation.

Постановка проблеми. Як вбачається із Пояснювальної записки до проекту Кодексу України з процедур банкрутства (далі – КУЗПБ), метою необхідності його прийняття, в тому числі, є врегулювання відносин щодо відновлення платоспроможності фізичних осіб, які опинилися в скрутній фінансовій ситуації та потребують допомоги з боку держави.

Ініціювати провадження у справі про неплатоспроможність боржника – фізичної особи може лише боржник шляхом подання відповідної заяви. Така заява може бути подана боржником особисто або через представника. Практика застосування відповідних положень КУЗПБ свідчить про наявність ряду проблем, що виникають у цій сфері та потребують аналізу, що і вплинуло на вибір тематики даного дослідження.

Метою статті є комплексний аналіз практичних та теоретичних аспектів особливостей відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи, зокрема щодо належності та достатності доказів, які подаються заявником, а також з'ясування змісту й співвідношення підстав, передбачених ст. 115 КУЗПБ.

Стан опрацювання проблематики. Серед учених, які досліджували питання банкрутства в цілому та неплатоспроможності фізичних осіб зокрема, варто відзначити праці О. Беяневич, О. Бірюкова, О. Васьковського, І. Вечірка, Л. Грабован, А. Данілова, В. Джуна, Ю. Кабенюк, Л. Ніколенко, Б. Полякова, Р. Полякова, П. Пригузи, В. Радзивілюк та інших науковців. Разом з тим, не зважаючи на чималий внесок згаданих науковців у розвиток права неспроможності (банкрутства), актуальним залишається дослідження практичних аспектів реалізації відповідних законодавчих положень щодо подання доказів та підстав для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи.

Виклад основного матеріалу. Інститут неплатоспроможності фізичної особи є досить молодим, оскільки існує лише шість років, на відміну від інших інститутів, що застосовуються у тому чи іншому вигляді з 1999 року. Такий нетривалий строк застосування зумовлює неоднозначність судової практики, яка у певних питаннях (наприклад, подання заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи) лише напрацьовується.

Відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи суттєво відрізняється від відкриття провадження у господарській справі за нормами Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України), та від відкриття провадження у справі про банкрутство юридичної особи. Зокрема, при вирішенні питання про відкриття провадження у господарській справі за нормами ГПК України суд лише формально перевіряє дотримання позивачем або заявником процесуальних норм щодо вимог до заяви (позовної заяви, заяви про видачу судового наказу) – сплата судового збору, докази надсилання копій заяви та доданих до неї документів іншим учасникам справи тощо. Відкриття провадження у справі про банкрутство юридичної особи складається з двох етапів: 1) прийняття заяви до розгляду (суд формально перевіряє відповідність поданої заяви приписам ст. 34 КУзПБ); 2) відкриття провадження у справі про банкрутство юридичної особи (суд з'ясовує наявність боргу та відсутність спору про право). Тобто у наведених двох випадках дії суду зводяться до формального з'ясування обставин справи. У свою чергу, при відкритті провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи суд на етапі прийняття заяви формально перевіряє дотримання заявником вимог ст.116 КУзПБ, а на етапі вирішення питання щодо відкриття провадження у справі проводить «міні-розслідування» обставин виникнення неплатоспроможності боржника-фізичної особи (у зв'язку з чим трапилась така ситуація) та з'ясовує наявність підстав для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність, кожна з яких є особливою, і які не пов'язані між собою. Наведене обумовлює необхідність більш детального дослідження особливостей подання доказів та з'ясування наявності підстав для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи.

Подання доказів при відкритті провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи має свої особливості, які обумовлені нерозривністю процесуального статусу заявника та фізичної особи як такої. Якщо у звичайному господарському процесі представник повністю може замінити учасника справи (подання доказів, участь у справі тощо), то справа про неплатоспроможність фізичної особи має свою специфіку навіть у поданні доказів.

Так, в ухвалі Господарського суду Київської області від 16 вересня 2025 року у справі № 911/2916/25 вказано, що відповідно до ч. 3 ст. 116 КУзПБ в обов'язковому порядку суду надаються в оригіналі (оскільки останні не виготовляються шляхом оформлення відповідних копій) та засвідчені підписом особи, яка має намір скористатися процедурою реструктуризації боргів:

- конкретизований список кредиторів і боржників із зазначенням загальної суми грошових вимог кредиторів (боржників) (п. 3);
- опис майна боржника, що належить йому на праві власності, із зазначенням місцезнаходження або місця зберігання майна (п. 4);
- перелік майна, що перебуває у заставі (іпотеці) або є обтяженим в інший спосіб, його місцезнаходження, вартість, а також інформація про кожного кредитора, на користь якого вчинено обтяження майна боржника (п. 6).

Із матеріалів заяви вбачається, що до останньої наданий опис майна боржника, який підписаний представницею, а не самою заявницею, а тому враховуючи вищенаведене, не може бути прийнятий судом до уваги.

Також у згаданій ухвалі вказано, що враховуючи зміст Положення про паспорт громадянина України, затвердженого постановою Верховної Ради України від 26 червня 1992 року № 2503-ХІІ, постанову Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 302 «Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України», Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб-платників податків, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29 вересня 2017 року № 822, відповідність копії паспортів та облікових карток заявниці, її батьків та доньок оригіналам таких документів, повинна підтверджуватися підписами осіб, в яких ці документи знаходяться.

З огляду на вищевикладене суд зробив висновок, що заявницею не дотримані вимоги ч. 5 ст. 91 ГПК України в частині надання належним чином завірених копій указаних документів [1].

Після відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржник фактично вибуває з поля досяжності кредиторів у частині примусового стягнення боргу. Відтак безпідставне відкриття провадження у справі про неплатоспроможність може завдати шкоди інтересам кредиторів [2, с. 55].

Фізична особа-боржник (яка є єдиним суб'єктом звернення із відповідною заявою) наділена правом на подання відповідних доказів на підтвердження обставин своєї неплатоспроможності чи її загрози. Тому відсутність на цій стадії інших учасників справи, які мають право подати свої доводи чи заперечення щодо таких обставин чи доказів, зумовлює необхідність добросовісного виконання боржником своїх процесуальних обов'язків щодо доказування наявності обставин для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи.

Верховний Суд у постанові від 26 травня 2022 року у справі № 903/806/20 сформулював принцип добросовісної поведінки боржника – фізичної особи, за яким право на звільнення від боргів та відновлення платоспроможності у судових процедурах неплатоспроможності фізичної особи набуває лише добросовісний боржник, який не за своїм неправомірним умислом потрапив у стан неплатоспроможності, сумлінно виконує обов'язки боржника та не приховує обставин, що можуть вплинути на розгляд справи чи задоволення кредиторських вимог, при цьому демонструє дієве прагнення до компромісу з кредиторами щодо умов реструктуризації боргів та в межах об'єктивних можливостей вживає заходів до задоволення їх вимог [3].

Ст. 115 КУзПБ, яка визначає підстави для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність, не обмежує боржника у переліку підстав, з яких виникають його зобов'язання перед кредиторами. Це може бути як безпосередній борг заявника перед кредитором, так і похідний борг, який виникає, наприклад, з поруки.

З цього приводу у постанові Верховного Суду 17 червня 2021 року у справі № 926/2987-6/20 вказано, що норми КУзПБ не містять вичерпного переліку підстав, з яких виникають зобов'язання боржника, які як стверджує скаржник, є грошовими в розумінні КУзПБ. Водночас, визначальним для таких зобов'язань є можливість вираження зобов'язань саме в грошових одиницях.

Зокрема, заборгованість за кредитом позичальника виражається в грошових одиницях, водночас, наявність забезпечення такого зобов'язання дає кредитору можливість самостійно визначити модель поведінки щодо своєї участі у справі про банкрутство: або його вимоги є повністю забезпеченими однак при цьому він бере участь у засіданні зборів кредиторів та комітеті кредиторів лише з правом дорадчого голосу, або він вчиняє активні процесуальні дії щодо повної чи часткової відмови від забезпечення і таким чином набуватиме право вирішального голосу на зборах кредиторів.

Окрім того, норми Кодексу не містять заборони звернення кредитором до боржника – майнового поручителя [4].

Наявність у боржника майна також не виключає можливості існування в нього прострочених зобов'язань перед кредиторами, і відповідно не може бути підставою для відмови у відкритті провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи.

О. Тимошенко та В. Сольський вказують, що відкритий перелік підстав для ініціювання провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи, передбачений КУзПБ, підтверджує його проборжникову спрямованість, оскільки надає боржникам широкі можливості для звернення до суду. Водночас, через відсутність однозначного тлумачення окремих положень, важливу роль відіграє судова практика, яка надає додаткові роз'яснення щодо норм, що регулюють відкриття провадження [5, с. 117].

У ч. 2 ст. 115 КУзПБ знайшли своє відображення ключові положення законодавства про банкрутство, а саме: неплатоспроможність (боржник припинив погашення кредитів чи здійснення інших планових платежів у розмірі більше 50 відсотків місячних платежів за кожним з кредитних та інших зобов'язань упродовж двох місяців); неоплатність (у боржника відсутнє майно, на яке може бути звернено стягнення, а здійснені виконавцем відповідно до Закону України «Про виконавче провадження» заходи щодо розшуку такого майна виявилися безрезультатними); загроза неплатоспроможності.

Як справедливо зазначає Р. Поляков, важливим елементом процедури банкрутства є наявність неплатоспроможності боржника. Саме дана ознака є унікальною рисою конкурсного процесу і, врешті-решт, є основною умовою для ініціювання вищезгаданої процедури [6, с. 89].

Що стосується такого складного за своїм змістом юридичного факту, як загроза неплатоспроможності боржника, то на думку А. Данілова, загроза неплатоспроможності визначається виходячи зі співвідношення розміру зобов'язань і вартості активів, за рахунок яких можуть бути задоволені вимоги кредиторів у встановлені законом або договором строки. При цьому, продовжує науковець, кількість кредиторів ніяким чином не впливає на коефіцієнт покриття зобов'язань підприємства його активами, оскільки фінансові зобов'язання залишаються незмінними за своєю суттю та розміром, незалежно від того, перед скількома кредиторами вони виникли [7, с. 121].

Умовами для встановлення щодо боржника такого, є наявність таких юридичних фактів:

- існування у боржника щонайменше перед двома кредиторами зобов'язань, строк виконання яких настав та визначається за правилами закону, що регулює відповідні правовідносини;
- розмір всіх активів боржника є меншим, ніж сумарний розмір зобов'язань перед всіма кредиторами боржника, строк виконання яких настав за правилами закону, що регулює відповідні правовідносини, тобто такий майновий стан боржника за всіма його показниками, який за оцінкою сукупної вартості всіх активів боржника очевидно не здатний забезпечити задоволення вимог виконання зобов'язань перед всіма кредиторами, строк виконання яких настав, ні у добровільному, ні у передбаченому законом примусовому порядку.

При цьому, зобов'язання, що підтверджують виникнення загрози неплатоспроможності, мають бути реальними та документально підтвердженими. Для визначення ознак загрози неплатоспроможності правове значення має сукупний розмір боргових зобов'язань, а не їх структура, оскільки при аналізі фінансового стану боржника із загального переліку зобов'язань не виключаються ті, які не дають змогу кредитору ініціювати процедуру банкрутства.

Отже, загроза неплатоспроможності боржника розкривається законодавцем через його фінансово-економічний стан, основним визначальним критерієм якого є нездатність боржника відповісти за своїми зобов'язаннями належним йому майном (активами) і тим самим виконати грошові зобов'язання в повному обсязі перед всіма кредиторами (постанова Верховного Суду від 04 вересня 2024 року у справі № 908/3236/21) [8].

Законом України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства та деяких інших законодавчих актів України щодо імплементації Директиви Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 2019/1023 та запровадження процедур превентивної реструктуризації» від 19 вересня 2024 року № 3985-IX п. 4 ч. 2 ст. 115 КУЗПБ викладений у наступній редакції: «наявні ознаки загрози неплатоспроможності», замість попередньої: «існують інші обставини, які підтверджують, що найближчим часом боржник не зможе виконати грошові зобов'язання чи здійснювати звичайні поточні платежі (загроза неплатоспроможності)».

За попередньої редакції п. 4 ч. 2 ст. 115 КУЗПБ для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи достатньо було навіть однієї або більше однієї підстави у будь-яких комбінаціях, наведених у ч. 2 ст. 115 КУЗПБ, оскільки законодавцем імперативно не визначено обов'язковим існування сукупності всіх чотирьох підстав, як умови для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи (постанова Верховного Суду від 29 липня 2021 року у справі № 909/1028/20) [9].

Однак, на сьогодні існування однієї або більше однієї підстави у будь-яких комбінаціях, наведених у ч. 2 ст. 115 КУЗПБ, є зайвим і нелогічним і ось чому.

При посиланні на п. 2 ч. 2 ст. 115 КУЗПБ боржник повинен надати: перелік осіб, перед якими у боржника наявні прострочені грошові зобов'язання; підстави виникнення зобов'язання (договори, заяви, листи тощо); розмір щомісячного платежу за кожним таким зобов'язанням та строк його сплати (договори, додатки до договорів тощо); дата останнього платежу, здійсненого заявником та/або дата прострочення зобов'язання (банківські виписки, квитанції, платіжні доручення тощо); таке прострочення існує на момент звернення до суду з відповідною заявою.

У свою чергу, відповідно до ч. 1 ст. 1 КУЗПБ загроза неплатоспроможності – це фінансово-господарський стан боржника, що характеризується наявністю обставин, які підтверджують, що боржник протягом наступних 12 місяців не зможе виконати свої грошові зобов'язання у строк, передбачений для їх виконання, чи здійснювати платежі за звичайними господарськими операціями. Отже, при посиланні на п. 4 ч. 2 ст. 115 КУЗПБ боржник повинен вказати конкретні (а не загальновідомі) обставини, які безпосередньо вплинули на заявника (змінити або змінити його матеріальний стан), та як наслідок, протягом наступних 12 місяців (тобто у майбутньому) ускладнять або унеможливають виконання ним грошових зобов'язань у відповідний строк.

Таким чином, боржник не може бути одночасно таким, що припинив погашення кредитів чи здійснення інших планових платежів у розмірі більше 50 відсотків місячних платежів за кожним з кредитних та інших зобов'язань упродовж двох місяців, і таким, що не зможе виконати свої грошові зобов'язання у майбутньому.

Те саме стосується такої підстави, як відсутність у боржника майна, на яке може бути звернено стягнення, а здійснені виконавцем відповідно до Закону України «Про виконавче провадження» заходи щодо розшуку такого майна виявилися безрезультатними, оскільки якщо вже існує виконавче

провадження, то про ніяку загрозу неплатоспроможності мова не йде. Так само і припинення сплати 50 відсотків місячних платежів за кожним з кредитних та інших зобов'язань упродовж двох місяців є нелогічною підставою за наявності відкритого виконавчого провадження та ще й за відсутності майна.

Також стосовно застосування п. 3 ч. 2 ст. 115 КУзПБ слід зауважити, що обов'язковою умовою у даному випадку є встановлення саме відсутності майна, що встановлено у межах здійснення виконавчого провадження. Так, в ухвалі Господарського суду Закарпатської області від 18 березня 2025 року у справі № 907/96/25 вказано, що цієї умови (п. 3 ч. 2 ст. 115 КУзПБ – А.Б., І.Б.) заявник не дотримався, вказавши лише про те, що йому із публічної інформації Автоматизованої системи виконавчого провадження та Єдиного реєстру боржників стало відомо про наявність виконавчого провадження. Доказів того, що за цим виконавчим провадженням здійснювалося стягнення та виконавцем у своїй постанові було встановлено факт відсутності у боржника майна, на яке може бути звернено стягнення, а здійснені виконавцем відповідно до Закону України «Про виконавче провадження» заходи щодо розшуку такого майна виявилися безрезультатними до заяви не додано [10].

Стверджуючи про наявні ознаки загрози неплатоспроможності, боржники досить часто посиляються на початок агресії російської федерації на території України з 24 лютого 2022 року.

З цього приводу Господарський суд Полтавської області в ухвалі від 04 вересня 2025 року у справі № 917/1548/25 зауважив, що вказані у заяві боржника про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність обставини хоч і є загальновідомими, проте сам лише факт існування даних обставин не є підставою виникнення загрози неплатоспроможності, оскільки заявником не наведено та не надано доказів на підтвердження того, яким чином вищевказані загальновідомі обставини впливали особисто на заявника й призвели до необхідності укладання кредитних договорів та неможливості вчасно виплачувати грошові зобов'язання; призвели до погіршення майнового стану та загрози неплатоспроможності, оскільки більшість кредитних договорів, за якими у заявника існує кредитна заборгованість, були укладені заявником у 2024 році, тобто вже під час дії вищезазначених загальновідомих обставин [11].

Висновки. Таким чином, проведене дослідження показало, що судова практика демонструє підвищені вимоги до змісту та форми поданих боржником документів, що обумовлено відсутністю на початковій стадії інших учасників процесу, здатних надати заперечення чи альтернативну оцінку доказів. Подання доказів при відкритті провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи має свої особливості, які обумовлені нерозривністю процесуального статусу заявника та фізичної особи як такої. Якщо у звичайному господарському процесі представник повністю може замінити учасника справи (подання доказів, участь у справі тощо), то справа про неплатоспроможність фізичної особи має свою специфіку навіть у поданні доказів.

За результатами аналізу підстав, передбачених ст. 115 КУзПБ, доходимо висновку про необхідність їх системного тлумачення з урахуванням правової природи кожної з них. Неплатоспроможність, неоплатність і загроза неплатоспроможності є різними за змістом юридичними фактами, які не можуть механічно поєднуватися без урахування їх часових і змістовних характеристик.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ухвала Господарського суду Київської області від 16 вересня 2025 року у справі № 911/2916/25. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/130230084>.
2. Бутирський А., Бутирська І. Особливості відкриття та закриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи. *Право України*. 2022. № 7. С. 52–62. DOI: <https://doi.org/10.33498/loou-2022-07-052>.
3. Постанова Верховного Суду у складі судової палати для розгляду справ про банкрутство Касаційного господарського суду від 26 травня 2022 року у справі № 903/806/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105458809>.
4. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 17 червня 2021 року у справі № 926/2987-6/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97854700>.
5. Тимошенко О.А., Сольський В.С. Поняття, ознаки та призначення інституту неплатоспроможності фізичної особи в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 5. С. 113–117. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-5/24>.

6. Поляков Р. Підстави відкриття провадження у справі про банкрутство (неспроможність) в Україні та Німеччині. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 8. С. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.8.14>.
7. Данілов А. Визначення стану загрози неплатоспроможності суб'єктів господарювання в процедурах банкрутства. *Слово Національної школи суддів України*. 2024. № 2. С. 118–134. DOI: [https://doi.org/10.37566/2707-6849-2024-2\(47\)-10](https://doi.org/10.37566/2707-6849-2024-2(47)-10).
8. Постанова Верховного Суду у складі суддів палати для розгляду справ про банкрутство Касаційного господарського суду від 04 вересня 2024 року у справі № 908/3236/21. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122021182>.
9. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 29 липня 2021 року у справі № 909/1028/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98812420>.
10. Ухвала Господарського суду Закарпатської області від 18 березня 2025 року у справі № 907/96/25. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126037204>.
11. Ухвала Господарського суду Полтавської області від 04 вересня 2025 року у справі № 917/1548/25. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/130096167>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 20.03.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 23.04.2026
Дата публікації: 10.05.2026